

וחמוץ דמוכרח לפרשו בעווק וחמס, אך רבא לא חש להנך פירושים ובחר להביא פסוק זה שהוא בנביאים לומר גם בנביאים איכא האי לישנא דחמוץ שהוא ענין עווק וחמס :

ש זקן אחד לובש לבנים ומעוטף לבנים וכו'. ג"ל בס"ד ע"פ מ"ש רבינו האר"י ז"ל בשער מאמרי רשב"י פ' נח, שהי בחינות נשמה יש באדם התחתונה היא נכנסת בפנימיותו והעליונה נשארת בארץ ובחיות ללם מקיף על ראשו כמ"ש אך בללם יתהלך איש והלדיקים נשמתם התחתונה עומדת תוך גופם וכשמתם העליונה עומדת לל על ראשו בצד אור מקיף ומשם שואפת לו חיים מלמעלה תמיד ומריקה אל נשמתו אשר בתוכו עכ"ל, ע"ש. ונראה כאן שזו הנשמה העליונה שהיא בבחינת ללם מקיף על ראשו היתה מלטיירת לעיניו בדמות זקן אחד לובש לבנים ומעוטף לבנים כדרך שגופו מלובש אותה שעה בארבע בגדי לבן, וידוע כי גם על הללם ההוא יש ללם א' ג"כ מאור מקיף ולכן ראהו מלובש ומעוטף וכנס ויאל לרמוז לו על חיותו באותה שנה כי בהיות הללם ההוא עמו הוא חי שממשיך לו חיים וכאמור לעיל אך אותה שנה שנפטר רמוז לו מן השמים על פטירתו בשתי שינויים הא' שראה דמות הללם לבוש שחורים והב' שנכנס עמו ולא יאל עמו דהורה לו על פרידתו שעתיד להפרד ממנו באותה שנה כמ"ש וכסו הלללים. ועיין בת"י מ"ש מירושלמי ועל דרך שכתבתי לא קשה קושיית הירושלמי. ומה שנמנעו אחיו הכהנים מלברך בשם אחר פטירתו להראות שהם אינם כדאים אחר שנסתלק האשל הגדול מהוכס. או אפשר כי מחמת רוב לערם על סילוקו אין שרויים בשמחה והזכרת שם המפורש בצרכה לריך להיות בשמחה ולפ"י אפשר אחר שעברו ימי הלער שנשכח מן הלב חזרו לברך בשם המפורש :

ש אל בל ואלמדך סדר עבודה. י"ל והלא לכ"ע חניו הוה חכם ומצין עפי משמעי לדרך זוה שמעון הלדיק שהוא ישמש ואיך יאמר שמעי לחניו בל ואלמדך סדר עבודה. וי"ל בס"ד דשמעי במרמה דיבר עם אחיו כי אמר לו הוא בוש מן הכריות שאומרים עליו שהוא עם הארץ ולכן לא נבחר לכה"ג אע"פ שהיה גדול בשנים על כן כבדני כל לעיני עמי שאלמדך סדר עבודה לפנייהם אע"פ שאין אחת לריך ללמוד כדי שידע שאין אני עם הארץ, וחניו לפי הומו נתרגל כדי לכבדו למראה עינים ולא ידע כי במרמה הוא עושה. והא דהלבישו באונקלי וחגרו בללול ודאי לא היו בגדים אלו מיוחדים לנשים אלא לובשים אותם גם האנשים ורק שהיה מראות הגוונים שלהם מיוחדים יותר לנשים ואין לובשים ממין גוון זה אלא אנשים מועטים וקורין זה בערבי זאנאג"ה דרובא דאינשי גנאי אללם ללבוש גוון זה :

ש והיו דלתות ההיכל נפתחים מאלהין. ג"ל בס"ד רמוז להם בזה מן השמים דהארבן יהיה בעבור חטא לשה"ר שהיו מפטירין בשפה לרוע והשפה היא דוגמת שני דלתות וכמו שהדלתות של פיהם היו נפתחים לרעה כן דלתי ההיכל נפתחים לקבל פרענות השריפה. גם לשה"ר הוא חטא דיבור וידוע שהדיבור הוא במלכות שנקראת דלת לכן פוגם בדלת דשם אדנ"י ונשאר אני והסיומן ואני בחוך הגולה ולכן היו נפתחין דלתות ההיכל כי היכל גי' אדנ"י :

ש עשרה פעמים מזכיר כה"ג את השם בו ביום ג"ל בס"ד עשרה היות מספר סר רמוז שעל ידו יתקיים בישראל וסר עונך וחטאתך תכופר. גם מזכיר עשרה פעמים כנגד עשרה ימים של תשובה וכנגד עשרה עמקים שבספר יצירה שלריך לכיון בהם בעשרה ימים אלו אשר אותו היום הוא האחרון שבהם. וי"ל שלריך להעריח

אלא מחיבין אותם ועושים אותם חדשים, וכן פסק הרמב"ם בפ"א מה' כלי המקדש, יע"ש. ולכן חסו לבלתי עשות מזה מפני ההפסד שאם יגבך או יפגם מעט ע"י איזה סיבה לריך להתיכו ולעשותו מחדש ויהיה בזה הפסד הן מלד ההתכה הן מלד העסק והמלאכה החדשה שלו. ומ"ש כי היכי דלא לכוין וליסקול הקשו תוספת ישנים א"כ לא עשה מלות הגדלה, ותיורום דוחק, יע"ש. וי"ל בס"ד הכונה כדי שלא יחסדו אותו ישראל שנחבון וסקל ואז לא תהיה שמחתם שלימה כשרואין שעלה צימין :

ש היה הגורל עולה צימין. ג"ל בס"ד הטעם שהיה זה לסימן טוב כי ימין עם מספר שם הוי"ה עולה מספר קול וציוה"כ אין מוזן גשמי אלא כוונין מן הקול שהוא חמשה קולות, ולכן אין השטן שולט בו ביום, וזהו יובן הקול קול יעקב והידים ידי עשו, ודרשו רז"ל כשהקול קול יעקב אין הידים ידי עשו, ופרשו הכונה כאשר ה' קול הוא קול יעקב שיש לו חמשה קולות ציוה"כ אז אותו היום אין הידים ידי עשו, כי השטן שהוא ידי עשו אינו שולט בו ביום, וכאן אמר כשעלה צימין אומר לו הסגן הגביה ידיך, וי"ש ימין ה' כלומר כשעלה של השם צימין אז רוממה ידיו של כה"ג וזה מורה כי ימין ה' עושה חיל לישראל. גם אמר עושה חיל שאותו היום מהפך להם אמותיה עמל לאותיות חיל דבזכות התורה שהיא ח' דרגין יתחלק עי"ן דעמל באות ח' באלפא ביתא דאחה"ע, ובזכות התשובה שהיא יראה הרמוזה באות יו"ד תתחלק אות מ' באות יו"ד בא"ת צ"ש ויהיה צירוף חיל. וי"ל באלקים נעשה חיל, ולכן אמר ולא ראה עמל בישראל שיתחלק בצירוף ח"ל. והנה ידוע שמעון הלדיק היה בחי' היסוד שהוא סוד שש, ולכן נעשה צימין ששה נסים, והם חמשה שמנה כאן ועוד גם אחד אמר בירושלמי שלא הגיע לחני ההר עד שנעשה איברים איברים הרי ששה נסים כנגד היסוד שהוא סוד ששה ומ"ש והיה לשון זהרית מלבין, ג"ל בס"ד לובן גי' נחל שהוא שם קדוש ר"ת גולר חסד לאלפים, נמלא הלובן נוסף על מספר אדום מספר ל"ו שהוא מלוי שם ס"ג שהוא צביגה המאירה ביום ההוא, והיה נר המערבי דולק זה לסימן טוב כי ז' נירות הם כנגד ז' לדיקים כורתי צרית, ונר המערבי כנגד מרע"ה, ונרמוז בזה שזכותו לא יכבה בכל דור ודור ובו מתחיל ובו מסיים כי הוא היה גואל הראשון וכן יהיה אחרון שיתלבש במשיח לדיקו כמ"ש רז"ל ע"פ עד כי יבא שילה זה משה והיתה אש של מערכה מתגברת רמו לסימן טוב על תגבורת התורה שנמשלה לאש, ובזכות תגבורת התורה יבא משיח שנקרא בר נפלי ולכן נרמוז במלוי אש שהוא כינוי לתורה והיינו אל"ף שי"ן המילוי הוא נפלי רמו מן התורה שנקראת אש יבא עזר לבר נפלי, גם עזר לנלוזי קדושה שנפלו ור"ת חמשה נסים שמנו כאן הם מצני"ם שהוא ר"ת מערכה ברכה נר ימין מלבין, וי"ש ברוך מצני"ם אשר לשון אושר שישובח כה"ג בזמן שהוא ברוך מצני"ם שבזה יהי רצוי אחיו ונרמוז זה על שמעון הלדיק :

ש רבא אמר מהכא, דרשו משפט אשרו חמוץ. קשה אמאי רבה בר רב שילה לא הביא פסוק זה שהוא בנביאים. וי"ל בס"ד דכאן יש לפרש חמוץ לשון איחור ועיכוב כמ"ש רז"ל החמילו את הדין שלא תדונו מיד אלא אחר עיון הרבה אבל האי קרא דמקף מעול וחמוץ מוכרח לפרשו על ענין חמס ועווק, או פסוק אשרו חמוץ יש לפרשו על בושא וכלימה ר"ל הנכלם מחבירו חדינו את דינו על בושא וכלימתו, והיינו כי פסוק ורועה זוללים יכלים אביו במשלי כ"ח תרגם התרגום והמחבר לזלולי מחמין אביו, ולכן הביא פסוק מעול